

เว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ : มิติใหม่แห่งการโฆษณา

ผศ.สุพล พรหมมาพันธุ์

คณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ลงตีพิมพ์ในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ วันอาทิตย์ที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

กระแสของเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในประเทศไทยโด่งดังมาเมื่อ 3-4 ปีที่แล้ว และมาบัดนี้ ยิ่งเพิ่มความร้อนแรงมากขึ้นตามลำดับ เมื่อกระแสการเมืองและเศรษฐกิจเข้าไปเกี่ยวข้องกับ Twitter และ Facebook เว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Online Social Networks) หรือการบริการเครือข่ายสังคม (Social Networks Service : SNS) เกิดขึ้นเริ่มต้นจาก 10 ปีที่ผ่านมา เมื่อบริษัทไมโครซอฟต์ (Microsoft) ได้กว้านซื้อ Hotmail ซึ่งเป็นบริษัทที่สร้างการบริการด้าน e-Mail สำหรับผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก และสัญญาว่าจะผลักดันให้มีการการเปิดอ่านอีเมล และเพื่อให้มีการเปิดดูการโฆษณาสินค้าที่มีอยู่ในคลังสินค้าให้มากที่สุด บนเว็บไซต์ขนาดยักษ์นี้เป็นกระบวนการทำงานของซอฟต์แวร์ที่มีขนาดใหญ่เหมือนกัน ในขณะนั้นเอง AOL (American Online) ได้พยายามดิ้นรนที่จะทำเว็บของตนเองให้เป็นเว็บท่า (Web Portal) อันเป็นส่วนหนึ่งของ Time Warner ซึ่งเป็นยักษ์ใหญ่ทางด้านสื่อ โดยการทุ่มซื้อ Bebo ซึ่งเป็นบริษัทเล็กๆ แต่กำลังมาแรงด้านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้วยมูลค่าถึง \$850 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (www.economist.com) ตัวอย่างเว็บสังคมออนไลน์ ได้แก่ www.MySpace.com, www.aim.com, www.facebook.com, www.twitter.com, www.friendster.com, www.hi5.com, www.sanook.com, www.kapook.com, www.pantip.com

แต่ถ้าคุณต้องการจะโพสรูปถ่าย และวิดีโอลงในเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ คุณอาจจะพิจารณาเลือกเว็บไซต์ที่สามารถแบ่งปันสื่อ (Media Sharing) อย่างเช่น www.youtube.com มีการจัดอันดับสุดยอด 20 เว็บไซต์เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 2007 อันดับ 1 ยังคงเป็น MySpace มีผู้เข้ามาเยี่ยมชมมากที่สุดต่อเดือน 64,759,983 คน สำหรับในประเทศไทย เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่าง www.hi5.com เป็นเว็บที่คนไทยนิยมใช้มากที่สุด แต่อยู่ในอันดับ 6 ของ Top Rank มีผู้เข้ามาเยี่ยมชมต่อเดือน 2,686,791 คน สถิตินี้จัดโดยเว็บไซต์ www.compete.com แต่ครั้งพอมมาถึงในปี ค.ศ. 2009 ปัจจุบัน Facebook แซงขึ้นมาอยู่อันดับ 1 ตามด้วยด้วยอันดับ 2 คือ MySpace, อันดับ 3 Bebo, อันดับ 4 Friendster และอันดับ 5 ได้แก่ hi5 (<http://social-networking-website-review-toptenreview.com>)

มาดุมมองของนักการตลาดและนักโฆษณาบ้าง จากกรณีของเว็บไซต์ Facebook และ MySpace เครื่องขายส่งคอมพิวเตอร์เป็นปรากฏการณ์ตัวอย่างดีของการสร้างรายได้ มีการคาดการณ์กันว่าในปี ค.ศ. 2006 ที่ผ่านมานักการตลาดในสหรัฐอเมริกาเสียค่าใช้จ่ายไปประมาณ \$280 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อโฆษณาและทำการตลาดไปในเครือข่ายเว็บไซต์ส่งคอมพิวเตอร์ และเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอีก \$70 ล้านดอลลาร์ในการทำการตลาดระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการสร้างหน้าของประวัติสั้นๆ (Profile Pages) และเป็นผู้สนับสนุนการโฆษณา (www.emarketer.com) สำหรับในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2550 มีค่าใช้จ่ายบนเว็บส่งคอมพิวเตอร์นี้ 80,000-90,000 ล้านบาท กลุ่มประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุดบนเว็บส่งคอมพิวเตอร์อายุประมาณ 18-24 ปี สำหรับวิธีการโฆษณา 70% ของผู้ประกอบการเลือกใช้วิธีการซื้อสื่อผ่านเอเยนซีโฆษณา, 30% ซื้อสื่อโดยตรงผ่านเว็บที่ให้บริการโฆษณออนไลน์ ส่วนรูปแบบที่นิยมใช้ คือ (1). Banner, Pop-up และ Video Clip, (2). การสร้างโปรไฟล์ของผลิตภัณฑ์แล้วทำการเชื่อมโยงไปยังเครือข่ายกลุ่มเป้าหมาย, (3). การใช้ Widget และ Glitter เป็นต้น สินค้าที่โฆษณาบนเว็บส่งคอมพิวเตอร์แยกเป็นประเภทได้ คือ (1). กลุ่มสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่ม, (2). กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์, (3). บริการด้านบันเทิงและท่องเที่ยว, (4). บริการบัตรเครดิต (www.adassothei.com) นอกจากนี้เราสามารถเห็นโฆษณาเหล่านี้ได้จากโฆษณาที่อยู่ด้านข้าง ด้านล่างหรือด้านบน ของเว็บส่งคอมพิวเตอร์ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็น hi5 หรือ MySpace ถ้าเป็นภาษาไทยจะเขียนว่า **โฆษณาโดย Google** แต่ถ้าเป็นภาษาอังกฤษจะมีคำว่า **Ads by Google** นั้นหมายความว่าเว็บไซต์เหล่านั้นมีรายได้การโฆษณาจากเว็บไซต์ Google ที่เรียกกันว่า Google AdWords และ Google AdSense

- **Google AdWords** คือ การลงโฆษณาโดยการใช้พิมพ์คำค้นหา (Keyword) ที่ตรงกับกับลูกค้ากลุ่มเป้าหมายในเว็บไซด์ประเภท Search Engine อย่างถูกแบบ PPC (Pay Per Click) เช่น คำว่า Tourism, Hotel, Flights เป็นต้น และเว็บกูเกิ้ลจะเชื่อมโยงไปยังเว็บไซด์ที่มีเนื้อหาตรงกัน จากคำค้นเหล่านี้ ส่วนใหญ่มักเป็นเว็บไซด์ด้านการท่องเที่ยว จองที่พักโรงแรม สายการบิน นอกจากนั้น ผู้ต้องการจะลงโฆษณาสามารถจะเป็นผู้กำหนดการโฆษณาได้ด้วยตัวเองตลอดเวลา
- **Google AdSense** คือ ข้อเสนอบริการฟรีจากเว็บไซต์ Google ที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีเว็บไซต์ หรือเจ้าของเว็บไซต์หรือแม้กระทั่งบล็อกเข้ามาเป็นหุ้นส่วน (Partner) เพื่อเป็นพื้นที่วางโฆษณาผลิตภัณฑ์สินค้า ที่มีผู้ประสงค์จะลงโฆษณาผ่านเว็บกูเกิ้ล แต่เนื่องด้วยกูเกิ้ลมีพื้นที่หน้าเว็บไม่เพียงพอที่จะแสดงโฆษณาได้ทั้งหมด จึงต้องอาศัยเว็บของหุ้นส่วนเป็นพื้นที่วางโฆษณา และหุ้นส่วนก็จะได้รับส่วนแบ่งจาก Google ข้อสังเกต เว็บที่จะทำ Google AdSense ต้องเป็นเว็บที่ใหญ่มี Traffic จำนวนมากๆ ถึงจะคุ้ม เพราะถ้าเป็นเว็บเล็กๆ ควรต้องพัฒนาเว็บไซต์หรือบล็อกขึ้นมาเป็น 100 เว็บถึงจะมีรายได้เพียงพอ

จากความสำเร็จของกูเกิ้ลด้านการทำโฆษณา ซึ่งถือว่าเป็นบริษัทโฆษณาที่ดีที่สุด ในช่วงไตรมาส (จนถึง 30 มิถุนายน) ที่ผ่านมานี้ กูเกิ้ลสามารถทำกำไรขึ้นไปแตะถึง 1.48 พันล้านเหรียญฯ เทียบกับช่วงเดียวกันเมื่อปีที่แล้วกูเกิ้ลทำกำไรได้ 1.25 พันล้านเหรียญฯ (โตประมาณ 19%) ส่วนรายได้ในช่วงเดียวกันเติบโต 3% โดยทำได้ที่ 5.52 พันล้านเหรียญฯ ทั้งนี้รายได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง (53%) มาจากนอกสหรัฐฯ (www.arip.co.th) ด้วยความสำเร็จดังกล่าว ทำให้หลายเว็บเริ่มหันมาชิง

เคื่กด้านโฆษณากันมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น Microsoft, yahoo, Twitter รวมไปถึง youtube ซึ่งมีการโฆษณาทั้งแบบเสียเงินและฟรี โดยที่ผู้ที่ต้องการโฆษณาสามารถ อัปโหลดไฟล์วิดีโอขึ้นได้ด้วยตัวเอง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่า **เว็บสังคมออนไลน์** เป็นทางเลือกมิตินใหม่แห่งการโฆษณาจริง ๆ เพราะนอกจากจะทำให้การโฆษณาตรงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายแล้ว ยังสามารถทำการตลาดได้อย่างรวดเร็ว และใช้งบประมาณน้อยอีกด้วย เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อโฆษณาประเภทอื่นๆ อย่างโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ดังนั้นนักการตลาดนักโฆษณาทั้งหลาย ไม่เพียงมองข้ามเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเด็ดขาด เพราะเทคโนโลยีสามารถช้เป็นช้ตายได้เลยทีเดียว.

